

RS AU § 39 Bokslutskommuniké 2025

Ärendenummer: RS 2026/211

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Bokslutskommuniké 2025 godkänns.

Sammanfattning

Årets resultat blev 64 miljoner kronor, en positiv avvikelse mot budget på 12 miljoner kronor. Nämnderna hade tillsammans en positiv budgetavvikelse på 43 miljoner kronor medan finansförvaltningen hade en budgetavvikelse på -31 miljoner kronor. Nämndernas budgetavvikelse beror huvudsakligen på att statsbidragen ökade mycket. Inom finansförvaltningen har reavinster, skatter och bidrag samt finansnettot blivit lägre än budgeterat.

De riktade statsbidragen ökade med 170 miljoner kronor och var en starkt bidragande orsak till både nämndernas överskott och regionens positiva resultat.

Efter två år med mycket höga pensionskostnader har kostnaderna nu återgått till en mer normal nivå igen. Det beror huvudsakligen på att inflationen normaliserats. I jämförelse med 2024 är kostnaderna för pensioner 264 miljoner kronor lägre. Kostnaderna för inhyrd personal minskade med 6 procent. Verksamheternas kostnader hade sammanlagt en ökningstakt på 1,4 procent.

Skatteintäkterna hade under 2025 en svag ökningstakt på 3,6 % och är en följd av den lågkonjunktur som Sverige är inne i. Även generella statsbidrag och utjämnning ökade svagt med 2,6 %. I förhållande till budget är det en avvikelse med -39 miljoner kronor.

Nämnderna har tillsammans ett överskott mot budget på 43 miljoner kronor men tre av sju nämnder avviker negativt mot budget. Dessa är hälso- och sjukvårdsnämnden, barn- och utbildningsnämnden och tekniska nämnden.

På verksamhetsnivå finns de stora underskotten i grundskola, hälso- och sjukvård, räddningstjänst, LSS-verksamhet, vatten och avloppsverksamhet samt plan- och bygglov.

Investeringarna under 2025 har varit omfattande med utgifter på 704 miljoner kronor. Stora investeringar har under året gjorts i bland annat badhus, äldreboende, vatten och avloppsverksamhet.

Under 2025 ökade låneskulden med 300 miljoner kronor och uppgick vid årsskiftet till 976 miljoner kronor. De två senaste åren har skulden ökat med 600 miljoner kronor.

Avsättning till pensionsmedelsplaceringar har gjorts med 50 miljoner kronor enligt plan. USA:s tullpolitik orsakade stor osäkerhet och börsfall på aktiemarknaderna under våren vilket även påverkade regionens finansiella placeringar negativt. Trots att aktiemarknaderna återhämtades sig under andra halvåret så blev avkastningen på pensionsmedlen -3,2 procent motsvarande 26 mnkr.

Under 2025 har soliditeten inklusive pensionsförpliktelsen i ansvarsförbindelsen stärkts och uppgår till 5,9 procent. I jämförelse med 2024 så är det en ökning med 1,3 procentenheter. Det beror på ett positivt resultat och att pensionsförpliktelsen minskat.

2025 års resultat, efter balanskravsjusteringar, slutar på 69 miljoner kronor efter att reavinster från försäljning av anläggningstillgångar samt orealiserade vinster och förluster från värdepapper beaktats.

Bedömning

2025 års resultat är positivt och beror på att nämnderna tillsammans klarar sin budget. Att nämnderna klarar sin budget beror dels på att nämnderna som helhet fick en utökad budget dels att de riktade statsbidragen ökade mycket. Nämndernas budgetar utökades totalt med 5,7 procent motsvarande 373 miljoner kronor. Statsbidragen ökade med 170 miljoner kronor. Det var främst statsbidragen till hälso- och sjukvården som ökade.

Det riktade statsbidragen uppgår till 860 miljoner kronor och är en inte oväsentlig del av regionens totala intäkter. De riktade statsbidragen varierar mycket mellan åren och beslutas för ett eller ett par år. Det finns en osäkerhet om hur länge bidragen finns och beslut kommer ofta med kort framförhållning. Riktade statsbidrag är ofta förknippade med åtgärder som måste vidtas vilket genererar kostnader. Sammantaget försvårar det planering och ekonomistyrning.

Nämnderna behöver fortsätta arbeta aktivt med att utveckla och effektivisera sina olika verksamheter för att på så sätt hålla tillbaka kostnadsökningar. Nämnderna behöver även se över möjligheterna att göra anpassningar utifrån de demografiska förändringar som väntas. Det gäller särskilt inom förskola och grundskola.

Investeringarna ligger på en hög nivå för tredje året i rad. Resultaten har samtidigt legat på en för låg nivå. Det har lett till att låneskulden ökat med 600 miljoner kronor på två år. Låneskulden i förhållande skatteintäkter, utjämning och bidrag uppgår till 15,3 procent och överskrider nu det finansiella målet på 15 procent.

För att låneskulden inte ska fortsätta öka så behöver regionens resultat minst klara det finansiella målet på 2 procent av skatteintäkter, utjämning och bidrag. Det motsvarar ett resultat på cirka 140–150 miljoner kronor. Årets resultat på

64 mnkr motsvarar 0,9 procent av skatteintäkter och bidrag och uppnår inte målet.

Även investeringsutgifterna behöver bli lägre. Självfinansieringsgraden för samtliga investeringar var 72 procent 2025.

För att låneskulden inte ska öka för mycket har regionfullmäktige beslutat om en investeringsram på 550 miljoner kronor per år för åren 2027–2029. Det kommer att innebära kraftiga prioriteringar och en betydande reducering av investeringsbudgeten.

I takt med att regionens pensionsmedelsplaceringar ökar så påverkas regionens resultat i högre grad av utvecklingen på världens aktiemarknader. Under 2023 och 2024 var avkastningen på pensionsmedlen hög och gav ett bidrag på 160 miljoner kronor till resultatet. Under 2025 var avkastningen negativ och belastade resultatet med 26 miljoner kronor. Över tid ska avkastningen kunna ge ett väsentligt bidrag till regionens resultat.

Soliditeten stärks något och uppgår till 5,9 procent. Det finansiella målet för soliditeten klaras. Samtidigt är soliditeten på en låg nivå och behöver successivt stärkas framöver.

Avgörande för att nå en god ekonomisk hushållning över tid är en resultatnivå som uppnår det finansiella målet och att investeringarna i hög grad kan finansieras med egna medel. Genom att låta de finansiella målen vara styrande är regionstyrelseförvaltningens bedömning att en god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Mikael Wollbo, redovisnings- och finanschef och Roger Sundholm, ekonomidirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bokslutskommuniké 2025

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-01-29